

اصطلاح «کیش شخصیت» در رابطه با «جوزف استالین» به کار برده شد و «نیکیتا خروشچف» رهبر شوروی سابق در سخنرانی معروف خود در بیستمین کنگره حزب کمونیست اتحاد جماهیر شوروی در فوریه ۱۹۵۶ میلادی (۱۳۲۵) از آن اصطلاح استفاده کرد. او خاطر نشان ساخت که «برای روح مارکسیسم – لنینیسم غیرمجاز است که شخص را تا جایگاه ارتقا هدیم که به جایگاه ابزردمی با ویژگی‌های ماوراء طبیعی برسد و او را به جایگاهی خداگونه برسانیم. چنین مردی ظاهراً همه چیز را می‌داند، همه چیز را می‌بیند، برای همگان فکر می‌کند، همه کاری می‌تواند انجام می‌دهد و در رفتارش معصوم قلمداد می‌شود.»

مورد استالین منحصر به فرد نبود. در دهه‌های پس از جنگ جهانی دوم، جهان کمونیستی مملو از کیش‌های شخصیت بود: هوشی مین در ویتنام، فیدل کاسترو در کوبا، نوز خوجه در لیبی و کیم ایل سونگ در کره شمالی. با این وجود، بدون شک بزرگترین و نه مرگبارترین کیش شخصیت در میان فرقه‌های کمونیستی دنبال‌کننده فرقه استالین کیش شخصیت و فرقه ایجاد شده حول محور «مانوتسه تونگ» در چین پس از وقوع انقلاب در آن کشور بود.

برای مثال، سرمقاله‌ای از سپهبد «وو فاشییان» را در نظر بگیرید که در تاریخ ۱۳ آگوست ۱۹۶۷ میلادی (۱۳۴۶) در روزنامه ارتش آزادیبخش خلق چین منتشر شده بود: «رئیس مانو برجسته‌ترین و بزرگترین نابغه در جهان است و اندیشه او خلاصه‌ای از تجربه مبارزات پرولتاریا در چین و خارج از چین و حقیقتی است که در هم شکسته نمی‌شود. در اجرای دستورات رئیس مانو ما مطلقاً نباید آن را به عنوان یک پیش نیاز درک کنیم.

تجربه مبارزات انقلابی به ما می‌گوید که ما بسیاری از دستورات رئیس مانو را در ابتدا به طور کامل یا حتی تا حدی درک نمی‌کنیم، اما به تدریج آن دستورات را در طول اجرا، پس از زمان اجرا یا پس از چندین سال درک می‌کنیم. بنابراین، ما باید با قاطعیت آن دسته از دستوراتعمل‌های رئیس مانو را که درک می‌کنیم و آن چه به گمان من این همان چیزی است که به آن «ایمان کور» می‌گویند. کیش شخصیت استالین و مانو و فرقه ایجاد شده حول محور آنان پس از کیش شخصیت ایجاد شده حول محور «نینتو موسولینی» در ایتالیا و «آدولف هیتلر» در آلمان شکل گرفت. نکته قابل توجه آن است که در هر دو مورد موسولینی و هیتلر، کیش شخصیت حول محور آنان در شرایطی ظهور کرد که به طور کامل از ویژگی‌های دموکراتیک بی‌بهره نبودند.

حزب ناسیونال سوسیالیست تحت رهبری هیتلر بیشترین تعداد کرسی‌ها را در انتخابات ۱۹۳۲ میلادی (۱۳۲۱) کسب کرد. هشت سال پیش از آن، موسولینی به دنبال کسب مشروعیت از طریق انتخابات بود. پس از قدرت رسیدن، هر رهبر به سرعت اقدامات سیاسی از جمله فردی را سرکوب کردند و همه دنبال تحکیم قدرت خود و احزابشان بودند.

صد سال پس از ظهور هیتلر و موسولینی، جهان بار دیگر شاهد ظهور رهبران اقتدارگرا در کشورهای با نوعی تاریخ دموکراتیک است. فهرستی جزئی از این خودکامگان منتخب عبارتند از: ولادیمیر پوتین از روسیه، رجب طیب اردوغان از ترکیه، ویکتور اوربان از مجارستان، بولسونارو از برزیل و مودی از هندوستان و از همه مهم‌تر خودکامه‌ای که موقتاً مورد علاقه منشیان باز شست به قدرت است: دونالد ترامپ رئیس‌جمهور سابق ایالات متحده آمریکا.

این رهبران تا حد قابل توجهی از حکومت شخصی شده و تحسین ازسوی طرفداران‌شان برخوردار هستند. تمام آنان به دنبال این هستند که خود را به عنوان ناجی یا نجات دهنده ملت خود معرفی کنند و خود را در موقعیتی منحصر به فرد برای ایجاد شکوفایی بیش تر، کشوری قدرتمندتر، و مهربانی بیشتر تر با آن چه که ادعا می‌کنند میراث فرهنگی و تاریخی کشورهای‌شان می‌باشد قرار دهند. در یک کلام تمام آنان حول محور خود، کیش شخصیتی را ساخته‌اند و با کمک پیروان‌شان فرقه‌هایی را به وجود آورده‌اند.

هند بزودی پرجمعیت‌ترین کشور جهان خواهد شد و از این نظر از چین پیشی می‌گیرد و از این رو کیش شخصیت ایجاد شده حول محور مودی پیامدهای عمیق‌تر و احتمالاً ترسناکتری در مقایسه با کیش شخصیت در سایر کشورهای جهان خواهد داشت.

نکته مهم آن است که کیش شخصیت شکل گرفته حول محور مودی در کنشوری بوده که تا همین اواخر دارای سول‌های دموکراتیک نسبتاً قوی و دیرپایی بود. پیش از قدرت گیری مودی در ماه مه سال ۲۰۱۴ میلادی (۱۳۹۳)، هندوستان از همه لحاظ در مقایسه با زمانی که اردوغان در ترکیه، اوربان در مجارستان و بولسونارو در برزیل به قدرت رسیدند از دموکراسی سابقه‌تری برخوردار بود.

انتخابات عمومی ۲۰۱۴ میلادی (۱۳۹۳) شانزدهمین انتخابات ملی هند بود که تقریباً از سال ۱۹۵۲ میلادی (۱۳۳۱) برگزار شده و ادامه یافته بودند. هم چنین، انتخابات منظم و عمدتاً آزاد و منصفانه برای تشکیل مجالس قانونگذاری ایالت‌های مختلف هند نیز برگزار شده بودند.

افراد بسیار بیشتری در انتخابات هند رای داده‌اند تا در دموکراسی‌های قدیمی‌تر و ظاهراً پیشرفته‌تر مانند بریتانیا و ایالات متحده. هند پیش از سال ۲۰۱۴ میلادی (۱۹۳) دارای فرهنگ فعال بحث عمومی، مطبوعات نسبتباً آزاد و دستگاه قضایی مستقل بود. هند به هیچ وجه یک دموکراسی کامل نبود، اما واقعیت آن است که هیچ پیش از آن که به کیش شخصیت و فرقه مودی بپردازیم

مسیح در کتاب به نام «هند پس از گاندی» در سال ۲۰۰۷ میلادی (۱۳۸۶) دموکراسی هند را «دموکراسی ۵۰–۵» توصیف کرده بودم و شاید در برخی از کشورهای شمال اروپا بتوان از «دموکراسی ۲۰–۴۰» یاد کرد. کیش این است که به کیش شخصیت و فرقه مودی بپردازیم مایل هستم در مورد کیش شخصیت یک نخست‌وزیر پیشین هند یعنی «ایندیرا گاندی» بگویم. او دختر «جوهر لعل نهرو» اولین و باسابقه‌ترین نخست‌وزیر کشور بود. در مارس ۱۹۷۱ میلادی (۱۳۵۰) گاندی و حزب کنگره ملی هند به پیروزی قاطعی در انتخابات عمومی دست یافتند. در دسامبر آن سال هند یک پیروزی قاطع در میدان نبرد بر پاکستان تا حدی به دلیل رهبری قاطعانه ایندیرا گاندی بر بدست آورد.

او تجسم مدرن «دورگه» الهه مبارز و فاتح اساطیر هندو بود و مورد استقبال قرار گرفت. این ایده که گاندی حال و آینده ملت هند است ازسوی متحدان سیاسی او ترویج شد. وقت حزب کنگره اعلام کرده بود: «هند ایندیرا گاندی و ایندیرا هند است.» او دو بیته در ستایش از ایندیرا گاندی سروده بود: «ایندیرا مسیح و شب به تو درود می‌فرستیم/ نام تو و کار بزرگ تو از نیز تجلیل کنیم.» اندکی پس از آن که رهبر حزب کنگره این دو بیته را در جریان تجسم در ژوئن ۱۹۷۵ میلادی (۱۳۵۳) قرائت

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی

مودودی